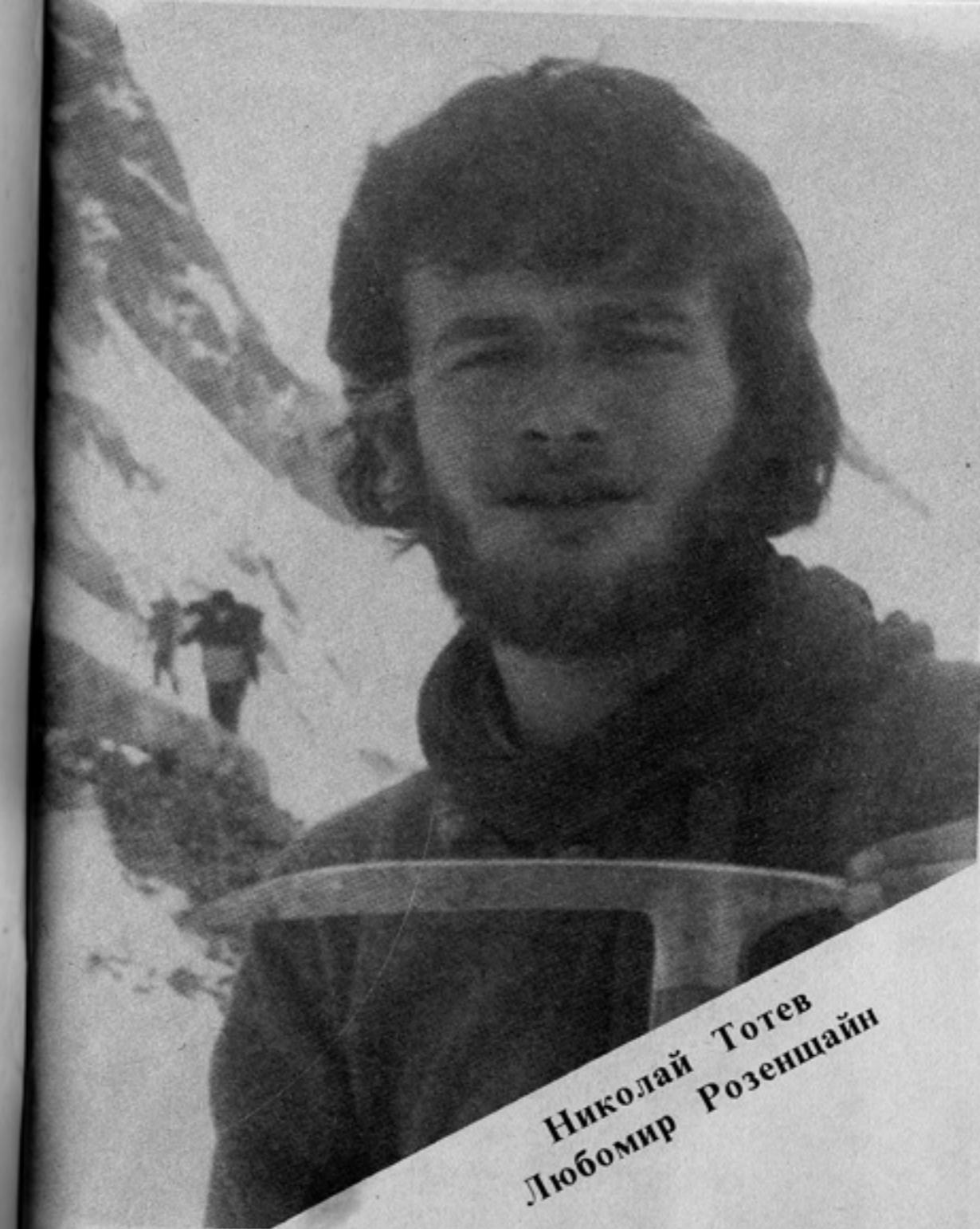

ПЕСНИ
И СТИХОТВОРЕНИЯ

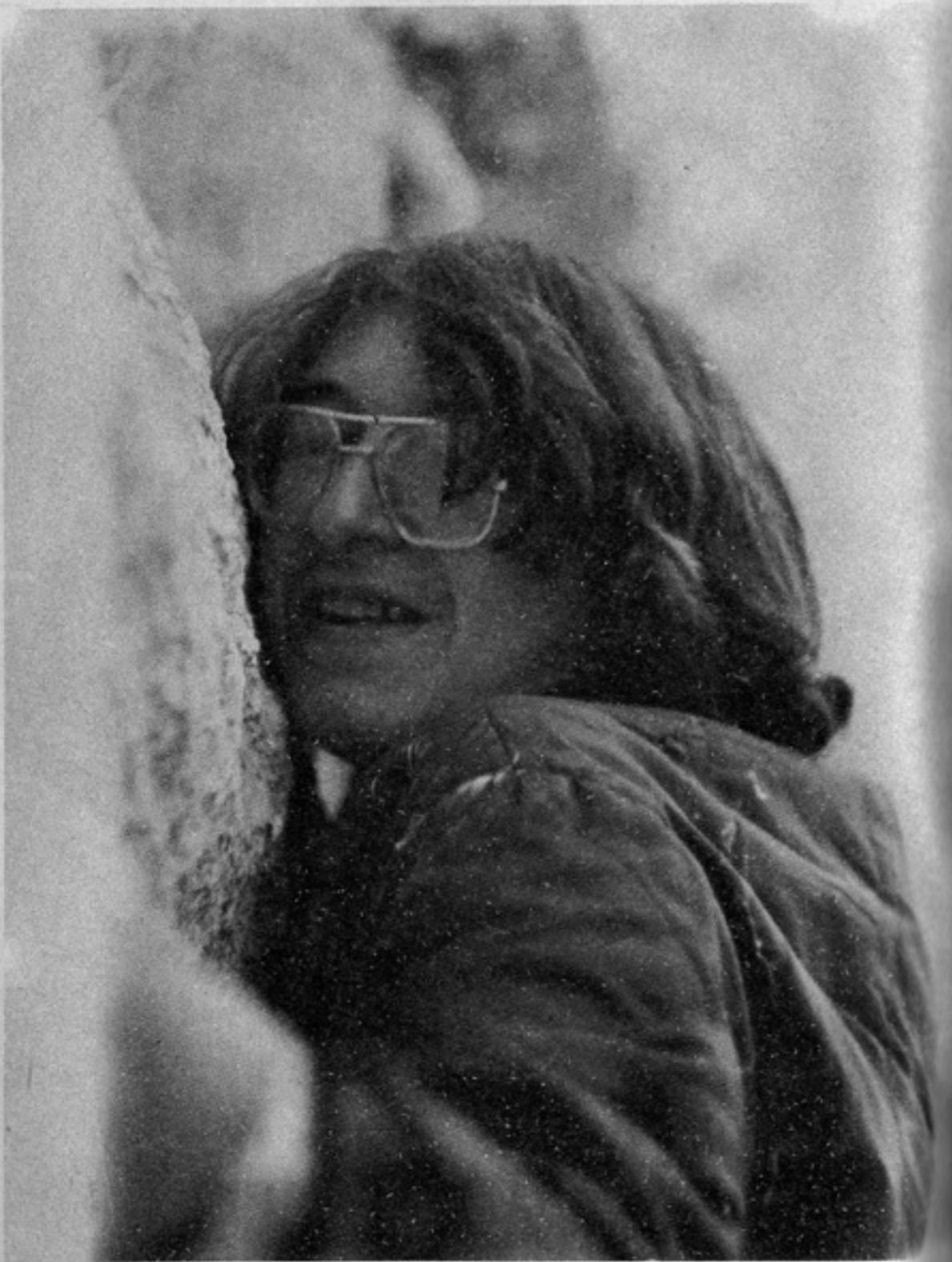
Николай Тотев
Любомир Розенщайн

София
1992 г.

Николай Тотев
Любомир Розенщайн

ПЕСНИ И СТИХОТВОРЕНИЯ

*Аз не помня
как бяхме вярващи,
как баба прекръсташе хляба на масата,
аз не помня огъния,
изгарящ
душата на врага по класа.
Аз не помня
как бяхме виновни
и невинни, и чисти, и праведни.
Аз не помня
и моите спомени
няма скоро да бъдат забравени.*

МОРЕТО – КУРОРТЕН СЕЗОН

Морето погълща удавници. Весело,
с миманс за усмивка ги хваща.
Вълните му с лапи ги галят унесени,
а после зашипват, захапват.
Ръцете им – колко са голи ръцете
на тези, които се давят.
Но в транс, ние хорово пържиме риба,
в скалите намерили завет.
Какво от това, че след време ще има
в таляните черепни кости –
нали пак ще бъдеме сити, преситени,
тъй както след коледни пости.
И само вълните напев ще повтарят
за своето минало щастие.
Обилно ще вият преялите гларуси
от спомен за леш. И ще падат.

ОЧАКВАНЕ

В планината ми – мъртъв сезон,
вече колко години.

Руши се и последният заслон.
Заспали са лавините.

Езера с уморени дъна
на мълниите в кристалните отблясъци
затулят гърлото на розова дъга
и сипей ги люлее с ласки пясъчни.

Сънуват птици – радост птича,
най-дългото си незавръщане на север.
Неутоляващ изворът изтича
и връща се безпаметен, разсеян.

От кости на вождове побеляха могилите,
мътни порои размиват земята –
самолюбиво неприродно изобилие
от гербове, монети и релефи,
а не изтръгна трескав иманяр
от джунглата на книжни левчета.

В своята крепост, скала непристъпна,
убежище бих дал и на убиеша на планина.
Видях веднъж в подножието престъпник –
не свърна нагоре, заобиколи
и влезе в клопката от другата страна.

Отказват се преди да са започнали
най-святото изкачване героите.
Обожавам тактиката им порочна –
тук завинаги ще бъде мое.

В планината ми – мъртъв сезон,
вече колко години.
Събуждам се нощем, сънувал зов
и посред воя на лавините,
аз всяка сутрин бия пъртина
за тия, които няма да минат.

яният изпълнител на творческия екип
е бил също и артистът, който е изпълнявал
съпътстващата музика в първите кадри
на филма „Фотия“. Ако го се
използва едновременно със звуковия

звук, то тогава ще има едно и също
въздействие върху зрителя.

ПОЖЕЛАНИЕ ОТ НЕЯ

Не си красив, когато си сюкоен.
Когато си замислен, си ревнив.
Не искаш времето да те направи строен,
логичен, трезв... Бъди си саможив

като тинтява сред поле от слънчогледи –
тинтявата е с жилаво стебло.
А корените ѝ земята са поели
по-мощно от най-мощното дърво.

Недей да се огъваш с ветровете –
че ветровете често се менят.
Бъди едно неясно, смешно цвете,
намерило чрез болка своя път!

НЕ ИДВАЙ

Да си сега –
не искам!
Отново си красива
и много сцени
ще умрат със теб.
Момичетата ще се върнат
в града със смог небесносин
при момчета със смокинги.
Душите ни, закрити
с безброй листа смокинови,
са печални декори,
които ще скъсаш безгласно.
И снимки в порцеланови обвивки
ще плачат с порцеланови сълзи,
а ти,
замръзнала в елечето на Синтия,
ще бъдеш жива,
оценяла,
надмогнала и мен,
и последната немощна,
кretaща, повяжната есен,
и отново красива, красива...
Да си сега – не искам!

●
И пак остана нещо неизказано
във тази вечер, пълна с откровености.
Изглежда, че е още много рано
да бъдеме един към друг почтени.
Навярно още сме излишно
свързани,
макар че всичко вече ни разделя,
когато се целуваме на ъгъла
и махаме за сбогом до неделя.

ОТВАЛЯЛО Е

Излизам, а навън е отваляло.
Нима е паднал дъжд. Кога? Не знам.
Небето се е свило и е бяло.
Площадът пак е като накълван.

И хората отново са засели
характерни за сухото места.
И пейките отново са поели
на влюбените участта.

Излизам, а навън е отваляло.

МОРСКИТЕ ЖЕНИ

Не милостта – златиста безгреховност,
а трепет на искра и мрак на въглен
чертаят линията на живота
по дланите
на мъртвите.

Пустинята ги чака.

Като ребра, оголени от плът,
ги чакат лодките край залива
и жените на завърналите се,
с подпухнали, изплакани очи,
очакват заминаването им.

Надежда за любим
е по-любима от любимия.

Да чакаш горко на брега,
да проклинаш морето изпръхнало,
да кърпиш мрежи,
които, може би (и слава богу),
няма да потрябват пак,
и (все пак) тихичко да се надяваш,

че надвечер ще минат
момчетата от поста ...
Ако искрите не могат да чертаят
сред въгленния мрак
линията на живота
по дланите на мъртвите?

Казани, преведени от ОТОЯЗАКА

Благодарение на
златното злато здрави
млади са отдало на гладъците
изцудо на отинкоенеца от
хубаво устроено

место, където има много

богатство от злато и

• идок за боян откови

ДЕТЕ,

къси са ти днес панталоните и ти плачеш

перед майка си:

мамо, купи ми нови бе, срам ме е от Петър и Алек.

Утре, когато тази земя ти отеснее,

ще молиш ли да се махнеш и от нея?

такъм ще цвекадон от
стюи то встаници
така че този от една съл-
зим хинност на цвек-
адон ѝ и откъси.
Сътвистам да етните си

БЯГСТВОТО

Добра стига, страннико!
Тръгнал си откъдето аз идвам -
по разтрепераните ти обувки
няма прах...
Все така ли пътят там
е чист като кръчма,
в която никой не ходи?

За късче хляб не искаха да молиш,
поднасяха на стъпалата
най-отбрани ястия,
а стопанки, недочекали мъже,
ни канеха на масите си.

Все така ли
пътят там по два пъти дърветата,
а камбаните на старата църква
бият само за сватба и жетва?

Непрестанно ли работят
фабричките за хвърчила,
за пумпали, за захарен памук
и за бонбони ?

И все така съвършена ли е
увеселителната техника?

Казваш, ракетите са вече розови...

Напредък е,
добро и прощъфтяване.

А какво нарово вино,
сълза на момиче,
искреше в каните
и как го предлагаха само -
срещу добра дума
или просто така...

Да, хубаво бе,
хубаво като раздяла...
И ти ли затова си тръгна,
страннико?

тетодъс че оннотоцнот
жакнчак ле этикнодонф
жимв. Ноцакес ле, квакнуп ле
С киоднод ле и

ДЕЛНИК

БЖ1 Обхваща ме, за бога, тъготата,
тъй сякаш съм под влажен свод
на мека пещера и есента
мирише на агония и пот.

И влизам по-навътре в пещерата.
Към ямата, към края, моя край.

Юнако, май че не уби ламята.
Допий поне следобедния чай.

и то се среща си при дълъг
възможност да изпита то етъното
заная, койкоинити изброяни

БЖ2 Същият по-масите прибори

БЖ3 и то се среща си при дълъг
възможност да изпита то етъното
заная, койкоинити изброяни

БЖ4 и то се среща си при дълъг

● Отново ми се ще да пиша нещо.
Да бъде нежно, светло. Да е то.
Тъй може би, създавайки человека,
се чудел господ, във ръка с длето
отде да почне да придава форма
на купчинката сивочерна кал,
а после си наложил твърда норма:
за всеки ден изпипвай по детайл.
И слепешката ваял нещо светло.
Тактувал си с грънчарско колело.
Когато сетнешният ден просветнал,
той, заслепен, разбрал какво е то.

БАЛ

За добрия сезон на разголени митове
тълпата се готви.
Най-бодрите си отдъхват от скитане,
заслужено горди
утаяват се в сок на незнайно растение.
Добре дошли на бала на опечалените!

Да можехме и сивото в душите
да свалим като кал от обувки на прага
и внезапно окопитени
от пантофите в ъгъла да избягаме.
В цветовъртежа на пчелния празник
да забравим думите
на въжето прищипани, оправнени.

От шепоти ли трябва да пресипнем
или да оседлаем коня?
Бутафорни снежинки засипват
пясъчната ни броня.
Чуждото веселие не тревожи,
унасяме се в черноземни мисли
и край душите ни разложени
е пълно с осъзнати писъци.

Загубили сме ореола си пред другите,
кого днес ще на храниш с пет риби?
Боже, мой непознати съдружнико,

нареждай по масите приори,
вярвам,
че вярващите вярват в себе си,
в своята немъдрост предвидливи.
Чудото ни няма да е непотребно
ако от преяждане сме ги спасили.

Да ги спасим заради всичко хубаво,
което са ни сторили.
Те са вече прегърбени,
те са вече история
и никого и с нищо не заплашват –
мъгливи страници на есенно събитие.
Днес дълговете няма да се плащат.
Днес е балът на опечалените
и вие можете с усмивка
да заспите.

тически въздръжността има искажение
така че съществените за този отбор
сънождания са изчезнали.

СТУД

От въздуха се носи студ.
От виното се носи студ.
Отвсякъде се носи студ
в тази лятна вечер.

Да си отиваме – да си отиваме при зимата.

и обиди от времето си

и сърдечният ми

и съножданията са

НА ВОДЕНИЦА

Като удавници-пълхове
летим по бързея
и меките ни пухкави телца
потръпват
при сблъсъка
със гладките огладени стени,
със сиво скалистите заръбени камъни.
Донирната точка
е тъничка-тънка –
един косъм болка,
един камък ласка,
един живот в смъртта на улея.
А долу, в неизвестното,
известно е,
ни чакат двата обли, сетни камъка,
след които –
покой...

Сърцето ми говореше със някого,
но нямаше какво да му разкаже,
опустошено беше като истина
след няколко жестоки урагана.
От залеза до изгрева сърцето ми
се мъчеше отново да си върне
спокойното съчувствие на зърното,
което свършва и кълне под снеговете.

На сватбата на

ТЪЖНО ПЪТУВАНЕ

Пред гората ли си отстъпвал, пред тебе ли тя –
и двамата не стигнахте далече.
Ти – в рейса, с чанта портокали, с букетче цветя,
тя – притисната към канарите на Гюлечица.

Ти нищо не си ѝ оставил – плач от втвърдена
смола
и голи сипен, непознали зачатие.
Тя – била несъзнато добра, ласка на вятър в скала,
шепот на смърч и ела ти дала като на приятел.

Сега към града, към жената, неизневерил
и необичащ,
към малките. За тях са портокалите.
Ракията ли? Пъrvak e. Няма синджир,
но прилична...
Гората остана по дланите. В плач на хармоника.
В очите на старите.

НА СВАТБАТА НА В.

Менят приятелите своите привички –
кои в по-луксозни,
кои в клинични,
но променят условията, значи,
намерили са тая дълго търсена
мелодия за тоалетно казанче.

Успех им желая –
от днес са просители
в редицата сива пред офиса.
Дай боже да са сигурни
в безупречните си фигури,
та да изтрайат дълго в дълговото робство
на дълга, без да се чувствуват роби
под шепота на копринена роба
и без да са кучешки предани,
когато след кучето тичат прivedени.
Какво да пожелая – светлина,
малко изпитни – много успехи?
Стигат за елхичка коледните свещи,
нищо няма да потрябва спешно,
да са живи-здрави близките.
Ex, свършиха предловите и розите,
а мразя орхидите и прозата.
Дарявам букетче еротика,
деформирана, но с почит!

ВЪРЗАНИ

И НАТАСЯН

Някога си представях, че ще стана поет,
но не знаех колко е плоска земята.
Рано или късно достигаме точката на изръзването.
За да се закрепим, падаме на колене.
Долепваме глави и толкова.
Нека отгоре се бият космическите бури
на поезията.

Нека прехвърчат комети.
Нека планетата да се върти, да трепери, да прави
каквото си иска –
вече сме вързани.

Нищо за скриване.
Нищо за показ.
Април е на покрива.
В грешна посока
котките дирят любими
и драсят луната.

С нерви разбити
издъхват край дюните

телата на китове.

Душите им езически,

живели в съблазни,

молят се, вричат

жертви на залеза.

ПРОЛЕТНО МОРЕ

Скалата протяга
изгърбени стави –
измита за лягане,
измита за ставане,
вечно измита, предвидена
за сватба подводна
с огърлица миди –
връзка прокобна.

Нащърбени риби
оглаждат пясъка.
Съкровища скрити
пъплят из пяната.
Писък поклаща
гредите на кея,
удавникът смига,
пресен и есенен,
доволен от нея.

Прозорчето огромно е.
Малката хижа – палат.
Прегърнала спомена
неспокойна е Зоя,
а малките спят.
Те още не питат,
те чакат попарката.
Думи тешителни
на гърлото парят.
Рано е за разправяне.

Масата в ред е.
Изпрати са дрешките.
Заспиват съседите
и тревогите днешни.
В росата стъпки боси
стеблата люлеят,
Зоя, омагьосана
тича към кея,
към далечния писък.
И прегръща ръцете
измамливо близки.

ЛЕКА НОЩ

Ти лежиши и четеш във леглото.
Не говоря. Сега ще заспиши.
Ще изсвири за сбогом завода.
В миг градчето ще се укроти.
Ще завърши денят и ще почне
тъй – внезапна и дива – нощта,
и чакалите само ще пощят
свой небесната звездна роса.
Утре пак ще разхожда полето
ято питомни светли пчели.
Утре може би пак ще е летно,
а сега, по-добре, ти заспи.

881.11.8

СТАР ГРАД

Тук всички къщи са рисувани
незнайно колко пъти –
навярно много скъпо струва им
да запазят стъклата си непомътени,
да сдържат и присмех, и глезнене.
Навярно е трудно, но добре заплатено
с хиляди грамове веронезе
и с всички разцветки на зеленото.
Витите стрехи – вежди момински,
не скриват и не обещават.
Приятелю!
Ти, с брадата и джинсите,
рисувай едно нежно разврещаване!

8.11.1983

Един изгубен ден, а те са хиляди:
прекарани без сборник, но със стих.
Задача не реших, не се подстригах,
добро не сторих, не наклеветих...

Какво направих – нищо не направих.
Бях тих и буен – кротък и ревнив:
един изгубен ден, една надежда в утрото,
което ще посрещна пак със стих.

ПЕЩЕРА

Тихо е.
Сумрачно.
С пръст очите ти да избодат
ще почувствуваш...
Капките отмерват нещо свое си,
пресмятат, може би,
рекорда на Исус,
престоял в пещерата
.....време,
пещерно време.
Рекорд!
Исусе,
свети шампионе,
колко строя,
обществени, световни,
трая доброволното ти самотение?
И да те молим -
не излизай!
Подобрявай пещерния бит и сигурност!
Та и с пръст очите ти да избодат
да не поискаш
да почувствуваш
под сумрачния звън на капките
самотата на търпението!

ОРЕХО, ГОЛЯМ КОЛКОТО ЖИВОТА

В твоята сянка, орехо, се раждаше вода,
потъваха към безкрайя пътища след сочен отдих,
мятала се коне, коне, излезли на паша,
къщи пълниха с въздух гърдите си,
за да не го изпуснат никога.

Ще позволиш ли, орехо, на хората,
които ти роди и под тебе сетне се опитваха
да правят история, да се опиват от победи,
да мърсуват,
да играят на гоненица, на ашик, да се сърдят
на себе си и на целия свят -
ще позволиш ли на хората
да те премахнат?

Орехо, вдигни клоните си!

Вдигни ги нагоре тези клони, насочени шпаги,
заредени пищови, ятагани, измъкнати съскашо
от своите ножници с тежки обкови.

Вдигни клоните си, заостри листата си.

Спаси себе си,
орехо.

Орехът тихо простира ръце.
Като арестант, предал се не защото е по-слаб,
а защото вярва, че не е справедливо
да се води война, когато има безкрайно небе
и много земя – който иска, да хвърля сянка отгоре ѝ,
който иска – да я оре.

Близка е всички ръце
– защото всички живот
затвор са пред мене и
жертви живота не виждате. И да
живеят външните
ограничения със живота, създаден
от мен.

ПО ПЛОСКАТА СТЕНА

Пълзя

нагоре,
все

нагоре

към стоватовото слънце,
огряло като слънце
балкона над последния етаж.
Разправят, горе хубаво момиче
заспивало самотно.

Пълзя

нагоре,
всеки мой лист потреперва,
разправят, от времето.

Не вярвам!

Зеленото ми фотосинтезиращо сърце
копнее

към

нагоре.

Нали не потреперах в оная буря

(с колко метра в секунда
тогава бучеше вятърът?)
В оная буря аз летях
край кухнята на втория етаж –
прекрасна кухня
с прелестна стопанка край огнището.
Нали не потреперах,
когато земята се гърчеше
(не помня с колко бала
и по кого) –
тогава прелетях край спалнята,
прекрасна спалня на петия етаж
с прелестна стопанка на одъра.
Не треперех.
Сега потрепервам,
нагоре
е
близо –
там, сред сиви стени,
чака самотно момиче.

ПРОЛЕТНА ИДИЛИЯ

Вървяхме просто необятно.
Защото бе пристигнал края.
Ти се усмихна непонятно.
За щастие не се разлая.

Виновно слънцето се кротна.
Небето стана вярно куче.
Ти ме прегърна с неохота.
Аз не повярвях, всеки случай.

И после леко продължихме.
Порядъчно добри и силни.
Не пихме и не се напихме.
Изобщо – пролетна идлия.

НАДПИС ВЪРХУ МОНЕТА

Над мен ти имаш власт.
Ти си мой повелител,
аз съм твойта прекрасна наложница.
Не ще злословят зад гърба ми.
Нали живеем в епохата на полигамия...
...и многото е благословено –
от бога,
от апостолите,
от последователите.
Обичай ме, аз те обичам,
обичай ме до смърт,
макар и с други
мой бъди!
Наложниците винаги са верни,
освен когато ги принудят
да бъдат неверни –
в земята положи ме преди себе си
и аз ще ти остана вярна
до последния удар метален
над моето прекрасно тяло.

ДУМИ ЗА ТЕБ

Пролетта отстъпва на лятото.
Лятото отстъпва на есента.
Есента отстъпва на зимата.
Само ние не си отстъпваме.

Искам да ти дам последното доказателство
за своето надмощие:
замиnavам на юг,
където няма сезони.

Такава бясна самота.
Такава сипка измама.
Разтапя се навън снега.
И теб наистина те няма.

●
Така ще ме запомниш във смъртта:
усмихнат, вперил поглед към безмира.
Ще съжаляваш дълго след това,
че толкоз безтегловно се умира.

ОПТИМИСТИЧНО

Зарастват раните.
И цветчетата ранни
от порочните девици на Кафка
прерастват в пастелните човечета
на Митничаря.

Не бе точно това, което ни казваха,
но бе запазило...

да...да...магнетичен чар,
да, оная наивна романтика,
забранена за пиеене,
с която ни храниха...

Сега сме преситени.

Сиви – бавно почерняват косите ни
в нелепо възраждане.

Негодуванието е недоверие,
по-добре да не бяхме се раждали.
Иначе погледнато, сме изпитани,
проверени.

Разпитват ли ни, се изправяме на колене.
Та пълзешком е толкова опорочено.
А щом и коленопадението се опорочи,
ще се изправят синовете ни
с вдъхновени очи...

...тогава вече
ще бъдем горди пастелни човечета.

●
Това не е поезия това не е живот
това не е любов това не е съпружество
това не е легло това не е вечеря
това не е април това не е транспорт
това не е приятелство това не е списание
това не е килим това не е съдба
това не е писалище това не е парфюм
това не е тиган това не е умора
това не е не е

●
Аз не съм този, който трябваше.

Нещо се обърка.

Вярвахме в една идея, която се оказа глупост.

Сега не вярваме в нея.

И толкова.

Опитваме се да живеем, но е почти невъзможно.
То значи всяка сутрин да дърпаши яко кокала,
а рано или късно силите ти се изчерпват,
ако въобще си имал сили.

А вечер на всички ни се доплаква.

Ако не сме пресушили с ракия сълзите си.

Сядаме уморено.

Гледаме телевизия.

ОПТИМИСТИЧНО

този сън във вид на сън във
автомобида е им българине сън във
всички сънища сън във
телефоните сън във всички сън
що и във всички сън

УСПОКОЕНИЕ

Тонове томове –
гладки и златни. Хубави.
Библиотеката дъбова
никакви ръбове –
просто и ясно е,
като съображение.
Вярващите са блажени!

Лавината, подсечена на склона,
дебне теб, единствения,
милионния
и едничкото спасение е
тая неделя да си загубил
спора с любимата
и да отидете на кино.
Нетръгващите са блажени!

Колко светци си загубиха ореолите
и мощите им кучета разнесоха.
Трябва ли да дириим святы кости още?
Не ни е нужна тая утеша,
а на светците – съвсем.
Те, все едно, са вече осветени.
Нетърсещите са блажени!

Пред тебе е чашата – пълна,
по даден знак ще я напълнят пак,
значи, пиеш,
кратко, безмълвно,
не се задълбочаваш.
Еднакво безразлични са ти
лавината, любимата и киното,
и тоновете томове,
и луната, трепереща нощем,
и на светците святите мощи,
и всичко прочетено,
чуто,
изписано.

Блажени сме!
Наистина!

ЗАВРЪЩАНЕ ОТ ТАМ

Завръщаме се тихо у дома
след дивото изкачване в неделя.
Умората освобождаваме от себе си:
да легне и да си почива,
обирате от прах и пот телата си
и сядаме пред телевизора
за вечер пред началото на седмица.
Жените нека донесат ракия.

Децата са с децата на съседите.
По улицата пак шумят автомобили.
Уверено завръщаме се в делника,
отново няма да приличаме на себе си.
Ще ни приветстват непознати образи
от огледалото на сутрешното бърснене,
учтивостта ще подадем от джобчето,
по-лека от копринената кърничка.

Жените нека донесат ракия,
да се подгответим за сцената на делника -
костюмът, вратовръзката, обувките,
интригите, колегите и дни,
най-хубавото във които е, че свършват,
за да отстъпят пак реда си на неделата.
На нашето страхливо извисяване
към вечните планински върхове.

СЪРНИ

Из буките надзират
посърнали сърни.
Не смеят да се спират,
че нещо им тежи.
Ще ги започне с пушка
ловецът – зъл и лош.
И после ще ги мушка
по гръденния им кош.
Сърните плачат с едри,
със сърнешки сълзи.
Когато ги намери
куршумът, ще кърви.
Кръвта им ще покапва
в зализания ден
и борът ще окапва
плешиво-ужасен.
След време ще остане
един опърпан ствол:
като зарасла рана
и гол, и гол, и гол.

ЛОВЦИ НА СПОМЕНИ

Планината не почва от ясните граници
между хижите и града.
Върховете носим ги в своите раници,
жив в сърцата ни е снега.

И когато поемем нагоре,
към далечните бели пространства,
ние сме ловци на спомени,
които не удрят на празно.

СТРАНДЖА

Странджа е зелена и мъдра.
Умна планина с плоски била,
а под тях са дълбоките пропasti
– като силна жена:
с плоски гърди,
а надолу – дълбоките пропasti –
да потъваш
и потъваш така непрекъснато:
с всеки път, с всеки сън, с всяко вдишване,
че не можеш дори и да мислиш
за връщане.

ОРФЕЙ

Перелик е настръхнал от сянката
и овчарят събира дърва.
Огън пали от сам, на полянката –
как ще стопли една планина?

– Хей, студено е! – моли се билото.
Върховете набърчват чела.
И наглася овчарят ручилото,
за да стопли една планина.

ПОКОРИТЕЛИ

Събрахме се в подножието –
дръзки и бодри.
Тръпки-мравки по кожата
пробягваха.
Ний бяхме горди –
избранници,
подбрани да впишат най-светлите страници
в една история безкрайно светла.
Ний знаехме –
едни от нас ще принесеме в жертва –
без жертва не може.
Стояхме в подножието.
Един друг се любувахме
на страшната трагичност.
По лицата ни
тримесечно брадясили
пръски сняг като сълзи проблясваха –
първа мъка по незнайните мъртви.
Все някои трябваше да бъдат първи.
По-добре е да свикнем,
да знаем и насьне,

че все някой няма назад да се върне.
Величията нарастваха,
търкаляни по склона снежни топки.
Ръждясваха, захвърлени в палатките никели и котки.
Преживявахме раздялата с най-милите,
когато след тримесечни усилия
се свързахме с родината, обясниха, че климата... зимата...
И че трябва назад да се върнем.
Пъплят мравки
трагично-усърдно под кожата.
Ще дойдем пак,
ще покорим или ще наднем!
Засега си тръгваме от подножието.

Слабият отстъпвал пред силния.

Магарето подчинявало ината си на своя господар.
Но само ако поиска.

Ако не, ще превърне неотстъпчивостта си в стена,
срещу която не може да се излезе с голите ръце
на властта.

И защо си мислим, че които имат могъщество,
притежават света –
Те не могат накара да проходи едно заинатено
магаре,
препречило моста (нищо, че могат да го взривят –
не е същото),
не могат ограби бедния (заради тях)
и въобще са достойни за съжаление.

ДУМИ ЗА ОБЕСВАНЕ

Огладени,
излизани,
развели перчени и бели ризи,
спорим с вятъра за вечното движение –
полюшквани, нетленни.
Луната абортira.
Прилив. Отлив. Прилив. Отлив.
Какво са нетленните ни идеали
пред нищожеството на всемира?
Земята, подгизнala от трупни сокове,
не иска твоето тяло –
махалo, разпръскващо посоките.
Не ни приема.
Няма да ни върне.
Няма да снеме
венеца от тръни.
Остава безпространственост.
Остава безвремие.
Колко е странно!
Нали сме големи?
За пръв път нежелани,

за последен път честни
в премиери бесплатни,
в любов с предизвестие,
полюшкани кротко
между празно и пусто
с жестове кратки
изразяваме чувства,
за разбиране молим и неразбрани
отлитаме вляво.

Долитат врани –
те са наясно с всички събития
в света на мъртвия
и в света на убития,
с всички тенденции – общи и частни...

Нима враните могат
да бъдат безучастни
към огладено, чисто, изблизано тяло,
към едно

героично
човешко
махало?

ТРИ НИРВАНИ

Благодари от юбите
стадо по-какъл и
дъната на всички
всому то лайки

обична то еткодъл ви настъп
такъв да се съмня върху

УВОДНА СТАТИЯ

Наново ще започна тази песен:
боли ме и за мен, и за света.
Аз сам се пропилях, светът е в плесен
от людската прокоба: завистта.

И двамата сме вече уморени.
Намигаме си вечер с по око.
Край нас минават, адски пременени,
сто молекули с името лайно.

Да, грозно е, но пита ли те някой
желаеш ли в прескромния ти речник
да се подхилват всички гадни думи,
набрани с черно в сутрешния вестник.

СИМПАТИЧНИЯТ

Докрай доброто прогълтна
и заживя сред хората,
невикан, но чакан спътник,
посивял от умора.

Задавен на съседите от виното
прегълъща пред огледалото
сълзите на невинните
и пееше пресипнало.

Не се умори да дарява
на приятелите си неволни
оная забравена вяра
на болните спомени.

За себе си остави семена
и малко чернозем, и длани.
Засей, човече, и се присъедини
към охранените!

ПЕСЕН ЗА ПЕРДЕТО

Перде – какво перде – раздърпано, без куки,
опитва да прикрие безбройните пролуки,
предателствата чести, признанията крайни,
отдавна зачислени в графата за баналности.
Нагледано на всичко, омръзнало на всеки,
виси това перде, разделя две планети,
едната е безстрастна – планетата на Зима,
а другата е прашна, командва я килима.
Коя от тях е вечна – коя от тях е смъртна?
Отвън ще бликне слънце и зимата ще кљувне.
А вътре – всяка есен килимът се изтупва,
върху паркет забърсан наново го похлуват.
И скоро става душно, и дишането спираш,
и почваш да се питаш дали пак не умираш
до следващата есен – с покъртващата щедрост
да съмкне твойта плесен със два-три дена ведрост.

• 600 •

Мирише на кебапчета и бира.
Трамваят е удавник, тънеш в пот.
Едва ли може тук да се намира
социалистическият начин на живот.

И нищо не е толкова епично,
и няма всъщност никаква борба.
Единственият начин за обичане
на тоз народ остава си смъртта.

НЕЗАПОЧНАТ СПОР

С блага дума ви срещам,
мои стари учители...
но защо сте дошли:
да съдите или да спасите?
Тук всичко е спокойно. Тихо.
Тихи сме и неразяждащи.
Разплакаха ни и сълзите ни изтриха.
Благословиха ни да раждаме.
Светлината се стопи сред блясъка,
затова сме невзрачни –
уморени от ръкопляскане
и от взиране в здрача.

Какви синове на светлината
могат да бъдат доверчивите?
Те вярват еднакво наивно
и в бялото, и в сивото.
Не са палачи,
не са и невинни.
Отдавна изстинали,
за да крачат
по пътя ви след пример заразителен.

Не се гневете, мои учители,
че отговорът е мълчание.
Не сме отчаяни,
а онемели
от вехти песнопения
на жалки менестрели,
от патос премислен,
от мислени спорове,
от никак нерисково
пречупени пориви.

Да, вярно е, че осквернихме пантеон,
по чий закон, по чий закон
нарушихме равновесието?
Защо още не са ни обесили?
Искате отговор?
Отговор няма!
Постъпката е непонятна.
Делата вече не са знаме.
За нас няма нищо свято.

Диво се мятахме в клетката,
а зад дълга,
зелена,
сукнена маса
бяха насядали дресъорите.
Убедиха ни да не спорим -
виновен бил Заратустра.

Загладиха поочуканото ни лустро.
И телата им гледани,
и очите им сведени,
и ръцете им ледени,
и езиците медени
анатемосаха тая основа
издигната над блатото от "Мейдън",
надстроена от Роджър Гловър.

Послушахме ги –
израсли сме в техните парници
под думи високопарни.
Преди "мир"
чухме "мирно" –
как да бъдем мислещи и мирни?
по сбръчканите ни чела
петнайсетгодишни
се чете всичко излишно,
което с чест трябва да носим...
Има ли още въпроси,
мои стари учители...

ВЕЧЕРНА ПРОВЕРКА – 1

Декор банален на банална драма –
човекът си отива уморен.
А на балкона пак се вее знаме.
И пак се лее бойният рефрен.
Къде сте, мои възрастни другари?
Нима ви есента поотегчи,
та гледате, където който свари
пред телевизора да дъвче и мълчи.
За пример – дълга реч и мемоари,
превърнахте се просто в камертон,
балканът, шумата, куршумите, стражари,
омръзнал ни е този монотон.
Балканът пак облечен е във шума
и пак ще гният старите листа.
Ще чуем ли поне едничка дума
от вас за бъдещето на света?
Че лесно е да бъде недоволен
и привечер да е сразен човек,
но някак си, бездарно своеволен,
обезцени се старческият чек.
И колко дълго ще се чуват думи,

60

ще се протягат искащи ръце,
ще плащаме заслугите за буни,
които зреят в малкото дете.
То колело си кара по площада,
под него гният есенни листа
и утре без пощада, без пощада
на смърт то ще изпрати старостта.

ВЕЧЕРНА ПРОВЕРКА – 2

Извикват имената на героите.
Оркестърът засвирва. Тъжно е.
И знамената се люлеят. Пусто е.
А хората си бъбрат. Страшно е.

Но имената завладяват булевардите.
Политат с птиците. Навлизат в мислите
и шепотът замълква. Хората
и знамената, и площадите мълчат.

Едноминутното мълчание е цяла
вечност. В нея са заключени
усмивките и чувствата. И силата
да устоиш последното мъчение –
онази зверска инквизиция на вярата,
проверката пред себе си и времето.

61

ИЗ ПОЕМАТА "СПОМЕН ЗА ЗАБРАВЯНЕ" – 3

Скучни сте ми,
скучни,
скучни –
с фалшивото си звучене.
С големите си теми,
с голите си схеми,
с лисите си темета,
с грижите за племето,
с великите си титли.
С рошавите пикли
с проскубаните мигли.
С колите със перденцата,
с антренцата, чердженцата,
с докладите, с цитатите,
с повратите, с обратите,
с градивните си планове,
с фамилните си кланове.
С априлските повеи,
с доволните плебеи,
с кримките на Кристи,
с дупетата с глисти,
с естрадните си хитове,
с лиричните си митове,
с идеите си научни –
скучни сте ми,
скучни,
скучни...

СЪДЪРЖАНИЕ

Аз не помня... / 3
Морето - курортен сезон / 5
Очакване / 6
Пожелание от нея / 8
Не идвай / 9
И пак остана нещо... / 10
Отваляло е / 11
Морските жени / 12
Дете / 13
Бягството / 14
Делник / 16
Отново ми се ше да пиша... / 17
Бал / 18
Студ / 20
На воденица / 21
Сърцето ми говореше... / 22
Тъжно пътуване / 23
Огорчение, осърбления... / 24
На сватбата на В. / 25
Вързани / 26
Пролетно море / 27
Лека нош / 30
Стар град / 31
8.11.1983 / 32
Пещера / 33
Орехо, голям... / 34
По плоската стена / 35
Пролетна идilia / 37

Надпис върху монета / 38
Думи за теб / 39
Оптимистично / 40
Това не е поезия... / 41
Аз не съм този... / 41
Успокоение / 42
Завръщане от там / 44
Сърни / 45
Ловци на спомени / 46
Странджа / 46
Орфей / 47
Покорители / 48
Слабият отстъпвал... / 50
Думи за обесване / 51
Уводна статия / 53
Симпатичният / 54
Пердете / 55
Мирише на кепабчета... / 56
Незапочнат спор / 57
Вечерна проверка – 1 / 60
Вечерна проверка – 2 / 61
Из "Спомен за забравяне" / 62

Предпечатна подготовка
Издателска къща
"КРИТИКА И ХУМАНИЗЪМ"